

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління підприємством у бізнес-середовищі
(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Розробник: І. Потапюк, доцент кафедри менеджменту, к.е.н., доцент

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Управління підприємством у бізнес-середовищі
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Потапюк Ірина</i> , кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 488а (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> iryna.potapyuk@pdaa.edu.ua тел. 050 136 03 22. Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/potapyuk-irina-petrivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент <i>ОПП Бізнес-адміністрування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Менеджмент, Управління персоналом, Стратегічне управління

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо сутності, методології, формування механізму управління сучасними підприємствами у бізнес-середовищі.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування розуміння концепцій, методології, підходів і критеріїв управління підприємством у бізнес-середовищі; ознайомлення зі станом та перспективами сучасного бізнес-середовища в Україні; розгляд сучасних теорій і практик управління підприємством в бізнес-середовищі.

Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 11. Здатність застосовувати знання та уміння в галузі маркетингу щодо формування комплексу маркетингу, створення системи стратегічного маркетингу та забезпечення ефективного розвитку підприємства в динамічному ринковому середовищі.

Результати навчання:

РН 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

РН 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

РН 03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

РН 05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Програма навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	073МЕН_мд_2022 [8] (БА)				073МЕН_мз_2022 [8] (БА, л.н.)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		п	с.р.	л		п	с.р.	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	14	2	2	10	15	-	-	15
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	14	2	2	10	15	2	-	13
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства агропродовольчої сфери	14	2	2	10	13	-	-	13
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	18	4	4	10	19	2	2	15
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	14	2	2	10	13	-	-	13
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	16	4	2	10	15	2	-	13
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	14	4	2	10	17	-	2	15
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	14	2	2	10	17	2	-	15
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	14	2	2	10	13	-	-	13
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	18	2	4	10	13	-	-	13
Усього годин	150	26	24	100	150	8	4	138
ЕКЗАМЕН	27	-	-	27	27	-	-	27

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	Екзамен	Тези*	
РН 1	9	9	9	4		31
РН 2	5	5	4	4		18
РН 3	7	7	7	4		25
РН 5	3	3	3	4		13
РН 13	3	3	3	4		13
Разом	27	27	26	20	10	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 073МЕН мд 2022 [8]

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	тези*	Екзамен	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	2	2	-		2	6
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	2	2	3		2	9
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства агропродовольчої сфери	3	3	3		2	11
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	3	3	3		2	11
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	3	3	3		2	11
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	3	3	3		2	11
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	3	3	3		2	11
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	3	3	3		2	11
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	3	3	3		2	11
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	2	2	2		2	8
Тези				10*		
Екзамен					20	20
Всього	27	27	26	10	20	100

* є необов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (10 питань – ціна вірної відповіді 0,3 балів):

3 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу);

2,7 бала – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу), але допустив одну помилку;

2,4 бала – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах;

діяльності організації. Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті.

2,5-2 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.

1,5-1 бал – здобувач продемонстрував середній рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); недостатньо чітко описує зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу. Незначна активність на занятті.

0,5-0 балів – здобувач продемонстрував низький рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); не може описати зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Пасивна поведінка на занятті.

- виконання завдань самостійної роботи:

3 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); досконало описує зміст функціональних сфер діяльності організації. Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.

2 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації з незначними помилками. Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Здані завдання вчасно.

1 бал – здобувач продемонстрував середній рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.

0-0,5 бали – здобувач продемонстрував низький рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та

кадрового забезпечення організації; не може описати зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Або завдання не виконане зовсім.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни 073МЕН мз 2022 [8] (БА, л.н.)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	екзамен	тези*	
Тема 1. Управління підприємством як економічна категорія	-	-	-	2		2
Тема 2. Сутність та класифікація бізнес-середовища	-	4	3	2		9
Тема 3. Маркетингове дослідження зовнішнього бізнес-середовища підприємства агропродовольчої сфери	-	4	3	2		9
Тема 4. Стратегічне, тактичне та оперативне планування діяльності підприємства в бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	9	4	3	2		18
Тема 5. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління підприємством в бізнес-середовищі	-	4	3	2		9
Тема 6. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства в бізнес-середовищі	-	4	3	2		9
Тема 7. Особливості інноваційного управління підприємством в бізнес-середовищі та інвестиційне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління підприємством в бізнес-середовищі	9	4	3	2		18
Тема 8. Організація діяльності підприємства у бізнес-середовищі агропродовольчої сфери	-	4	3	2		9
Тема 9. Контролінг як інструмент управління підприємством у бізнес-середовищі	-	4	3	2		9
Тема 10. Управління продуктивністю підприємства в бізнес-середовищі	-	3	3	2		8
Тези					10*	
Екзамен				20		20
Разом	18	35	27	20	10	100

* є обов'язковими, але дають змогу отримати додаткові бали

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (10 питань – ціна вірної відповіді 0,3 балів):

3 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу);

2,7 бала – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу), але допустив одну помилку;

2,4 бала – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління

діяльності організації. Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.

7-6 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації з незначними помилками. Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Здані завдання вчасно.

5-3 бали – здобувач продемонстрував середній рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.

2-1 бал – здобувач продемонстрував низький рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); недостатньо чітко описує зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді на поставлені завдання самостійної роботи містять помилки, які є суттєвими / або завдання виконане неповністю. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання.

0 балів – здобувач продемонстрував низький рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації; не може описати зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Або завдання не виконане зовсім.

- виконання завдань самостійної роботи:

4-3 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); досконало описує зміст функціональних сфер діяльності організації. Завдання виконані повністю вірно та оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми з теми заняття. Здані виконані завдання вчасно.

2 бали – здобувач продемонстрував високий рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації з незначними помилками. Завдання виконані в цілому вірно, але є незначні помилки та/або помилки в оформленні; присутній креативний підхід у виконанні завдань. Здані завдання вчасно.

1 бал – здобувач продемонстрував середній рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління

організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації (підрозділу); описує зміст функціональних сфер діяльності організації, допускаючи при цьому ряд помилок. Відповіді на завдання самостійної роботи містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Присутні помилки в оформленні або невчасна здача завдання.

0-0,5 бали – здобувач продемонстрував низький рівень знання наукового, методичного і аналітичного інструментарію для управління в непередбачуваних умовах; проблем в організації та обґрунтування методів їх вирішення; навичок проектування ефективних систем управління організаціями; навичок планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах; навичок планування і здійснення інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення організації; не може описати зміст функціональних сфер діяльності організації. Відповіді невірні, або містять значні помилки, що здебільшого зводять завдання до того рівня, який неможливо оцінити. Присутні помилки в оформленні та / або невчасна здача завдання. Або завдання не виконане зовсім.

- тези:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку під час проходження курсу	10
Середній	Тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку під час проходження курсу	5
Незадовільний	Тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку під час проходження курсу	0

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – екзамен.

Критерії оцінювання екзамену:

Екзамен включає виконання тестових завдань та двох теоретичних завдань.

Оцінювання тестового завдання

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання, %	Кількість балів
Високий	90-100	10
Достатній	82-89	9-8
Середній	74-81	7-6
Задовільний	65-73	5-4
Низький	60-64	3-2
Незадовільний	0-59	0-1

Оцінювання теоретичних завдань

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Критерій оцінювання	Кількість балів*
Високий	Здобувач виявив високий рівень опанування РН; питання розкриті у повному обсязі, присутній аналіз, самостійне бачення та наведені практичні приклади	5
Достатній	Здобувач виявив достатній рівень опанування РН; в цілому вірно викладена сутність питання, але без наведення прикладів, додаткової інформації	4
Середній	Здобувач виявив середній рівень опанування РН; у змісті відповіді на завдання, спостерігаються помилкові судження, недостатньо повна інформація, відсутній самостійний аналіз, приклади	3
Задовільний	Здобувач виявив задовільний рівень опанування РН; у відповіді спостерігаються значні помилки, але здобувач орієнтується у сутності, змісті питань	2
Низький	Здобувач виявив низький рівень опанування РН; завдання виконане на слабкому рівні, або допущені грубі помилки у виконанні	1
Незадовільний	Здобувач виявив незадовільний рівень опанування РН; завдання не виконане, або виконане з великою кількістю помилок, які унеможливають його позитивну оцінку	0

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 150 годин

Кількість кредитів – 5,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перекладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. ін.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проектах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набуди очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бондаревська К.В. Ефективність використання персоналу аграрних підприємств : монографія. Дніпропетровськ : ДДФА, 2012. 165 с.
2. Дячков Д.В. Управлінські аспекти інформаційної безпеки : теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Вид-во «Інтер-М», 2019. 424 с.
3. Заруба В.Я., Парфентенко І.А. Моделі погоджування виробничих ресурсів підприємства з поточним попитом на продукцію. Информационная экономика : этапы

развития, методы управления, модели = Information economy: the stages of development, management methods, models : монографія / ред.: В.С. Пономаренко, Т.С. Клебанова. Братислава-Харьков : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2018. С. 469-481.

4. Зінченко О.А., Павліщій Д.О., Зінченко Д.С. Інвестиційні ресурси : сутність, механізм залучення та роль в економічному розвитку підприємства. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія : Економічні науки*. 2017. Вип. 33. С. 50-57.

5. Ковшова І.О. Маркетинговий менеджмент : теорія, методологія, практика : монографія. Видавництво : ФОП Вишемирський В.С., 2018. 516 с.

6. Мазур А.О., Кириченко С.О. Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 6 (17). С. 253-258.

7. Методи та інструменти аналізу і прогнозування ринкової ситуації в забезпеченні стійкості суб'єктів господарювання : монографія / за заг. ред. Н. В. Шандової. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 280 с.

8. Павликівська О.І., Мельник О.М. Побудова системи управління ресурсами підприємства на основі системного та ресурсно-орієнтованого підходів. *Причорноморські економічні студії*, 2018. № 33. С. 110-114.

9. Петрович Й.М. Управління діяльністю організаційно-виробничих систем : навч. посібник. К. : Знання, 2021. 510 с.

10. Потапюк І.П., Міщенко О.В., Сухорученко Я.А. Управлінський контроль як елемент стратегічного управління підприємством. *Економічний форум*. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2018. № 4. С. 209-214.

11. Потапюк І.П., Орехов М.І. Організація збутової діяльності сільськогосподарських підприємств. *Інфраструктура ринку* : електронний науково-практичний журнал. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2017. Вип. 13 / 2017. С. 159-166.

12. Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища : управління, реалізація та перспективи : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Шарко М.В. Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2019. 306 с.

13. Управління ресурсами підприємства : монографія / за заг. ред. к.е.н., проф. Г.О. Швиданенко. К. : КНЕУ, 2014. 418 с.

Допоможні

1. Іщенко М.І. Теорія оцінки фінансово-економічних результатів діяльності промислових підприємств : монографія. Кривий Ріг : Вид Р.А. Козлов, 2014. 422 с.

2. Концепція економічного розвитку та інноваційної активності підприємств в умовах динамічних змін зовнішнього середовища : монографія / Н.В. Гусаріна. Херсон : ПП Вишемирський В.С., 2017. 180 с.

3. Маркіна І.А., Потапюк І.П., Войтович С.Я. Стратегічне маркетингове управління підприємствами сфери послуг : монографія. Кіровоград : ФО-П Александра М.В., 2014. 312 с.

4. Потапюк І.П., Даниленко К.О., Мокієнко Є.О. Корпоративна культура як складник стратегічного управління персоналом підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2017. № 5 (05). С. 170-175. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-05>.

5. Потапюк І.П., Дячков Д.В., Яковенко І.О. Особливості товарної політики підприємства. *Східна Європа : економіка, бізнес та управління*. ВД «Гельветика». 2020. Вип. 4 (27). С. 46-51.

6. Потапюк І.П., Івченко М.В., Склярук Р.В. Теоретико-методологічні аспекти розробки маркетингової стратегії підприємства. *Причорноморські економічні студії : науковий журнал*. 2017. № 24. С. 81-84.

7. Потапюк І.П., Прокопенко О.В., Родько О.С. Особливості формування товарно-цінової політики сучасних підприємств. *Інфраструктура ринку* : Електронний науково-практичний журнал. Одеса : Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2019.

№ 36 / 2019. С. 254-259.

8. Солодухін С.В., Шайтанова Є.С. Сучасні підходи до моделювання управління інвестиційними ресурсами підприємства. *Modern Economics*. 2018. № 9. С. 105-112.

9. Федірець О.В., Гордівська А.С., Дековець К.О. Чинники впливу на управління матеріально-технічним забезпеченням виробництва. *Економічний форум*. Луцьк : ЛНТУ, 2019. № 2. С. 190-197.

10. Федірець О.В., Савченко М.А., Заїка В.М. Управління земельними ресурсами як чинник їх ефективного використання. *Приазовський економічний вісник*. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. № 1 (12). С. 148-153.

11. Jayaram A., Singal S. An enterprise resource management model for business intelligence, data mining and predictive analytics : 7th International Conference on Cloud Computing, Data Science & Engineering – Confluence, 2017. P. 485-490.

12. Markina I., Safonov Yu., Zhylinska O., Diachkov D., Varaksina E. Defining the dimensions of national security, financial security and food supply chain in Ukraine. *International Journal of Supply Chain Management*. 2018. Vol 7. № 6. URL : <http://ojs.excelingtech.co.uk/index.php/IJSCM/article/view/2559>.

13. Human Resource Management and Corporate Competitiveness : monograph / Edited by Csaba Bálint Illés. Gödöllő, 2012. 420 p.

14. Widjaja et al. Development and Validation of Instruments for Evaluation Enterprise Resource Planning on Human Resource Management in Higher Education Sector : 3rd International Conference on Informatics and Computational Sciences (ICICoS), 2019. P. 1-6.

Інформаційні ресурси

1. Biznes-portal. URL: <https://biznes-portal.info>
2. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>.
3. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
4. Сайти періодичних видань: журнал «DAS MANAGEMENT», Менеджмент. Діловодство. Кадри. Охорона праці. Управління персоналом, журнал «Менеджер і менеджмент» <http://www.m21.com.ua/>
5. Український бізнес-портал. URL: <https://ukrbiz.info/ua/>
6. Міжнародний інститут аналізу бізнесу: офіційний сайт. URL: <https://www.iiba.org/>
7. Рішення для бізнесу YouControl: офіційний сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>